

دندانپزشکی

اکثر دانش‌آموزان به عشق پزشکی یا دندانپزشک شدن وارد رشته تجربی می‌شوند. اما برای یک انتخاب صحیح، مطالعه و تحقیق زیادی نیاز است. دندانپزشکی یکی از پرتعدادترین و پول‌سازترین رشته‌های دانشگاهی است. بنابراین قبولی در این رشته مستلزم تلاش فراوان و رقابتی فشرده خواهد بود. در این مقاله به معرفی رشته دندانپزشکی می‌پردازیم. شما می‌توانید مطلب حاضر را به عنوان مرجعی جامع برای شناخت این رشته در نظر گرفته و برای آینده خود برنامه‌ریزی کنید. با خواندن این مقاله از کلینیک دندانپزشکی شبانه روزی زاگرس با انواع تخصص‌های دندانپزشکی، بررسی اجمالی دروس دانشگاهی و در نهایت بازار کار و امکان مهاجرت از طریق این رشته آشنا خواهید شد.

دندانپزشکی عمومی

در ابتدای معرفی رشته دندانپزشکی باید بدانید که هر دانشجو پس از گذراندن ۶ سال تحصیلی، مدرک دکترای عمومی دندانپزشکی خود را دریافت می‌کند. این دوره به سه بخش عمومی، علوم پایه و دروس تخصصی تقسیم می‌شود.

معرفی دوره علوم پایه دندانپزشکی

دوره دروس علوم پایه، ۲ سال طول می‌کشد و دروس به صورت نظری، عملی یا مجموع هر دو ارائه می‌شوند. بعد از پایان سال دوم، آزمون از طرف وزارت بهداشت گرفته می‌شود تا دانشجو بتواند وارد دوره پری کلینیک (نیمه تخصصی) شود.

دروسی که در دوره ۲ ساله علوم پایه ارائه می‌شوند عبارتند از:

- آناتومی
- بافت شناسی انسانی
- ژنتیک انسانی
- آسیب شناسی عمومی
- روانشناسی عمومی
- ایمنی شناسی
- بیوشیمی
- فیزیولوژی
- تشریح

- میکروب شناسی
- جنین شناسی
- فیزیک پزشکی

معرفی دوره اختصاصی (کارآموزی) دندانپزشکی

این دوره که پس از قبولی در آزمون جامع علوم پایه ارائه می شود، ۴ سال طول می کشد. کلاس ها بصورت نظری، عملی یا ترکیب هر دو برگزار می گردند. تفاوت این دوره در این است که دانشجو وارد کلینیک ها، مراکز درمانی و بیمارستانی شده و دوره کارآموزی را می گذراند. در انتهای این دوره دانشجو پایان نامه خود را ارائه می دهد.

دروسی که در دوره ۴ ساله تخصصی ارائه می شوند عبارتند از:

- زبان خارجی اختصاصی
- بهداشت عمومی و اکولوژی
- بهداشت دهان و تغذیه
- بهداشت محیط زیست
- بیولوژی دهان
- آسیب شناسی دهان
- کالبدشناسی و مورفولوژی دهان و دندان
- بافت شناسی دهان و دندان
- دندانپزشکی پیشگیرانه
- فارماکولوژی
- نظام پزشکی و طب قانونی
- رادیولوژی دهان
- اندودنتیکس
- پرپودنتولوژی دهان
- ارتودنسی
- دندانپزشکی ترمیمی
- جراحی دهان، فک و صورت
- دندانپزشکی کودکان
- گوش و حلق و بینی
- بیماری های درونی
- بیماری های روانی

• بیماری‌های دهان

دوره طرح اجباری مناطق محروم رشته دندانپزشکی

در رشته‌های دانشگاهی گروه تجربی ۱۲ رشته وجود دارد که پس از فارغ‌التحصیلی باید طرح اجباری مناطق محروم گذرانده شود. دندانپزشکی نیز شامل این گروه می‌شود و طرح اجباری آن ۲ ساله است. از نکات مهم معرفی رشته دندانپزشکی این است که در دوره طرح اجباری دندانپزشک درآمد کمی داشته و اجازه تاسیس مطب ندارد. فقط می‌تواند در کلینیک‌های دندانپزشکی یا سایر مطب‌ها بصورت پاره‌وقت کار کند.

معرفی انواع گرایش‌های تخصصی دندانپزشکی

دانشجوی دندانپزشکی در پایان دوره ۶ ساله تحصیل خود، می‌تواند به عنوان دندانپزشکی عمومی وارد بازار کار شود. اما برای گرفتن تخصص در زمینه خاصی از دندانپزشکی باید همچنان به تحصیل ادامه دهد. تقریباً تمامی دانشجویان دندانپزشکی در فکر گرفتن مدرک تخصص هستند، بنابراین رقابت در آزمون‌های تخصص زیاد است. اکثر دوره‌های تخصصی دندانپزشکی شامل حداقل یک دوره تحصیلی ۳ ساله هستند. حال که به معرفی رشته دندانپزشکی پرداختیم، بیایید با انواع گرایش‌های تخصصی این رشته آشنا شویم:

اندودنتیست (متخصص درمان ریشه)

این گرایش در زمینه معرفی رشته دندانپزشکی به درمان ریشه و عصب‌کشی‌های پیچیده می‌پردازد. جراحی ریشه و درمان مجدد عصب‌کشی‌های ناقص از وظایف این تخصص است.

متخصص ترمیم و زیبایی

این گرایش جزو پردرآمدترین گرایش‌های تخصصی در دندانپزشکی است زیرا طیف بسیار وسیعی از خدمات دندان‌ها را در برمی‌گیرد. از پرکردگی ساده که جزو ترمیم‌های پیشگیرانه بحساب می‌آید تا سفید کردن دندان‌ها، ترمیم تاج و انواع درمان‌های زیبایی دندان مانند لمینت، جزو وظایف این تخصص هستند.

ارتودنتیست (متخصص ارتودنسی)

متخصص ارتودنتیست به منظم و ردیف کردن دندان‌ها در طول پروسه درمانی می‌پردازد. معمولاً بیماران این تخصص، دوره‌های درمانی طولانی‌تری نسبت به سایر بیماران دندان‌ها می‌گذرانند.

پریودنتیست (متخصص جراحی لثه)

تشخیص و درمان انواع بیماری‌های لثه و جراحی لثه از جمله وظایف این متخصص است. کار پریودنتیست بسیار ظریف و حساس است و به قدرت دست و تمرکز بالایی نیاز دارد.

پروستودنتیست (متخصص پروتزهای دندانی)

گاهی دندان دیگر قابل نگهداری نبوده و باید با پروتز جایگزین شود. در این موقعیت کار پروستودنتیست آغاز می‌شود. پروستودنتیست متخصص ساخت انواع پروتزهای دندانی شامل ایمپلنت، پروتزهای ثابت یا متحرک، لمینت، بریج و روکش است.

متخصص دندانپزشکی اطفال

عشق به کودکان اولین فاکتور یک متخصص دندانپزشکی اطفال است. دانستن روانشناسی کودک در زمینه غلبه بر ترس از دندانپزشکی و توانایی جلب اعتماد آنان از فاکتورهای مهم برای این تخصص است. یک متخصص دندانپزشکی اطفال قابلیت درمان دندان‌های شیری و اصلی کودک را دارد. درمان‌های پیشگیرانه نظیر چک‌آپ لثه و دندان از دوران نوزادی تا بلوغ، یا درمان‌هایی مانند ترمیم، روکش دندان شیری و اصلی از جمله وظایف این متخصص است.

پاتولوژیست دهان و دندان (متخصص آسیب‌شناسی دهان، فک و صورت)

در این تخصص انواع بیماری‌های ناحیه فک و صورت شناسایی شده و علل آن بررسی می‌شود. متخصص پاتولوژیست می‌تواند بافت نمونه را با تکنیک‌های تخصصی تجزیه تحلیل کرده و علت و نوع درمان بیماری را به متخصص مربوطه اعلام نماید. این تخصص ارتباط مستقیم با بیمار ندارد و در آزمایشگاه‌های تخصصی کار می‌کند.

متخصص رادیولوژی فک و صورت

رادیولوژیست فک و صورت با همه تخصص‌های دیگر دندانپزشکی در تعامل است. چون تقریباً تمام متخصصان بیمار را برای گرفتن عکس رادیولوژی و بررسی بهتر بیماری نزد رادیولوژیست فک و صورت می‌فرستند. استفاده از تکنیک‌های پیچیده عکسبرداری، کنترل میزان اشعه ایکس و تفسیر عکس رادیولوژی بیمار توسط متخصص رادیولوژیست، کمک موثری در روند درمان بیماری‌های فک، دهان و دندان می‌کند.

متخصص بیماری های دهان

این تخصص نشانه‌های بیماری و ناهنجاری در بخش‌های مختلف ناحیه دهانی را تشخیص می‌دهد. تشخیص بیماری‌هایی نظیر سرطان دهان، تغییر رنگ بافت سخت یا نرم دهانی و بسیاری موارد دیگر از جمله کارهای یک متخصص بیماری‌های دهان است.

مزایا و معایب رشته دندانپزشکی

در ادامه معرفی رشته دندانپزشکی بهتر است بدانید علاوه بر مزایای زیادی که اکثرا از آن‌ها مطلع هستیم، معایبی نیز دارد. در این بخش به بررسی این مزایا و معایب پرداخته‌ایم:

مزایای دندانپزشک بودن

- **کار خصوصی:** اکثر دندانپزشکان مطب خصوصی خود را دارند و رئیس ندارند. در نتیجه ساعات کاری و همکارانشان را خود تعیین می‌کنند
- **کمک به مردم:** از دیگر مزایای دندانپزشک بودن، رضایتی است که در نتیجه کمک به افراد بدست می‌آید. بیمارانی که درد شدید دارند، می‌توانند تسکین یافته و دوباره زندگی عادی داشته باشند.
- **درآمد خوب و آینده شغلی مطمئن:** دندانپزشک بودن آینده مالی زندگی شما را به خوبی تامین خواهد کرد. همچنین یک دندانپزشک هرگز بیکار نخواهد بود و جامعه همواره به خدمات دندانپزشکی نیاز دارد.

معایب دندانپزشک بودن

- **دوران تحصیل طاقت‌فرسا:** راه دندانپزشک شدن بسیار طولانی و دشوار است. از دوران کنکور گرفته تا دوران دانشجویی، همواره باید تلاش زیادی داشته باشید. حتی در دوران طبابت هم این روند ادامه دارد. زیرا علم بطور مداوم در حال پیشرفت است و یک دندانپزشک خوب نباید از علم روز عقب بماند.
- **تعامل نزدیک با احساسات بیمار:** شاخه‌های مختلف پزشکی معمولا با این مورد کمتر سروکار دارند. اکثر افراد حتی از نشستن بر صندلی دندانپزشکی نیز وحشت دارند. یک دندانپزشک در طول روز باید دائما در حال مدیریت احساس ترس و وحشت بیماران خود، بخصوص کودکان باشد. این موضوع انرژی زیادی از دندانپزشک خواهد گرفت اما آن‌ها باید آرامش خود را حفظ کرده و حرفه‌ای برخورد کنند.

چه کسی برای رشته دندانپزشکی مناسب است؟

در طول معرفی رشته دندانپزشکی، بررسی اینکه چه کسی برای دندانپزشک شدن مناسب است از اهمیت خاصی برخوردار است:

- **استعداد:** شرط اصلی و اولیه داشتن استعداد زیاد در زمینه علم زیست شناسی است. دندانپزشکی نیاز به داشتن دانش گسترده‌ای از بدن انسان، به ویژه حفره دهان و همچنین درک روش‌ها و تکنیک‌های دندانپزشکی دارد. افرادی که در این موضوعات برتر هستند، احتمال موفقیت بیشتری در تحصیلات دندانپزشکی دارند.
- **مهارت دست مناسب:** برای یک دندانپزشک ضروری است که بتواند کارهای بسیار ظریف با دقت بسیار بالا را با دست خود انجام دهد. متخصصان دندانپزشکی هنگام کار با ابزارهای ظریف داخل دهان بیماران باید دست‌های بدون لرزش و حرکات دقیقی داشته باشند. این مهارت به آن‌ها اجازه می‌دهد تا روش‌های درمانی گوناگون را با دقت و کارآمدی انجام دهند.
- **مهارت‌های ارتباطی:** علاوه بر این ویژگی‌ها، افراد علاقه‌مند به دندانپزشکی باید دارای مهارت‌های ارتباطی عالی باشند. از آنجایی که دندانپزشکان اغلب از نزدیک با بیماران خود کار می‌کنند، مهم است که بتوانند به طور دقیق و به زبان ساده تشخیص‌ها و برنامه‌های درمانی بیمار را توضیح دهند. در عین حال با هرگونه نگرانی یا ترس بیمار همدلی داشته باشند.

مقایسه پزشکی و دندانپزشکی

هنگامی که صحبت از انتخاب شغل در زیر شاخه رشته تجربی می‌شود، دو گزینه محبوب، پزشکی و دندانپزشکی هستند. در حالی که هر دو حرفه شامل موارد مشترک در زمینه مراقبت‌های پزشکی هستند، اما تفاوت‌های کلیدی قابل تاملی نیز دارند. برای درک بیشتر تفاوت بین پزشکی و دندانپزشکی، باید چند نکته مهم را در معرفی رشته دندانپزشکی و پزشکی در نظر بگیریم:

دامنه فعالیت

پزشکی دامنه فعالیت وسیع‌تری نسبت به دندانپزشکی دارد. زیرا تخصص‌های مختلفی مانند قلب، مغز و اعصاب، پوست و بسیاری موارد دیگر را در برمی‌گیرد.

جمعیت بیماران

دندانپزشکان عمدتاً با بیمارانی کار می‌کنند که به مراقبت‌های تخصصی دهان و دندان نیاز دارند. اما پزشکان همه گروه‌های سنی یا جمعیتی خاص را درمان می‌کنند.

محیط کار

پزشکان در کنار مطب خصوصی خود، اغلب در بیمارستان‌ها یا کلینیک‌ها فعالیت دارند. فضاهایی که ممکن است با موقعیت‌های اورژانسی مواجه شوند یا عمل جراحی اورژانسی انجام دهند. درحالی‌که دندانپزشکان معمولاً در مطب‌های خصوصی و در شرایط کم‌استرس‌تری کار می‌کنند.

فرصت‌های شغلی

هم پزشکی و هم دندانپزشکی فرصت‌های متعددی را برای تخصص و تحقیق در اختیار دانشجویان خود قرار می‌دهند. با این حال، پزشکی به دلیل گستره وسیع‌تری که دارد، گزینه‌های متنوع‌تری را در برمی‌گیرد.

بازار کار رشته دندانپزشکی

با یک نگاه اجمالی می‌توان فهمید که یک دندانپزشک در ایران هیچگاه بیکار نخواهد ماند. سیستم زندگی، سطح دانش افراد نسبت به رعایت بهداشت دهان و دندان و کمبود مراقبت‌های پیشگیرانه باعث شده مطب‌های دندانپزشکی همواره مملو از بیمار باشد. در این میان بازار کار برای متخصصین این رشته بطور حتم از دندانپزشکان عمومی بهتر خواهد بود.

امکان مهاجرت برای فارغ‌التحصیلان رشته دندانپزشکی

یکی از دغدغه‌های اصلی هر دانش‌آموزی برای انتخاب رشته دانشگاهی، امکان و شرایط مهاجرت از طریق رشته مربوطه است. در معرفی رشته دندانپزشکی این را هم بدانید که شرایط مهاجرت کمی متفاوت است. برخی کشورها آزمون ورودی تخصصی دارند و اغلب آن‌ها نیازمند جاب آفر هستند. کشورهایی مانند انگلیس، سوئیس، هلند، آلمان، دانمارک و کشورهای حوزه خلیج فارس از گزینه‌های انتخابی مناسبی برای رشته دندانپزشکی بشمار می‌آیند.

جمع بندی

موضوع بهداشت دهان و دندان و بیماری‌های آن دغدغه تمامی افراد یک جامعه است. بنابراین دندانپزشک شدن یکی از گزینه‌های برتر هر دانش‌آموز کنکوری خواهد بود. یک دندانپزشک ماهر با تخصص بالا نیازمند مهارت‌های بسیاری بجز هوش و استعداد است. در این مقاله از کلینیک دندانپزشکی شبانه روزی زاگرس به طور جامع به معرفی رشته دندانپزشکی و شرایط خاص آن پرداختیم. در آخر دانستن این نکته را ضروری می‌دانیم که یک دندانپزشک هرگز از تحصیل علم فارغ نخواهد شد. زیرا علم دندانپزشکی با شتابی باورنکردنی همواره در حال پیشرفت است. بنابراین دندانپزشکان برای بروز ماندن باید همواره در حال تحقیق، مطالعه و شرکت در سمینارهای جهانی باشند.

سوالات متداول

دانشجویان در طول تحصیل رشته دندانپزشکی حقوق دریافت می‌کنند؟

خیر. دوره ۶ ساله تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی بدون حقوق است. تنها در طرح ۲ ساله اجباری مناطق محروم حقوق ماهیانه خواهند داشت.

درآمد یک دندانپزشک چقدر است؟

بعد از تاسیس مطب درآمد دندانپزشک بطور چشمگیری افزایش خواهد یافت. شهر و محل تاسیس مطب و تخصص دندانپزشک از جمله عوامل مهم در میزان درآمد دندانپزشک هستند.

رتبه قبولی رشته دندانپزشکی چند است؟

برای معرفی دقیق رشته دندانپزشکی و دانستن رتبه مورد نیاز، باید با مشاوران تحصیلی صحبت کنید. اما بطور کلی رتبه قبولی در دانشگاه‌های برتر کشور زیر ۱۰۰۰ است.